

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Prežihova 4, 1000 LJUBLJANA

Na podlagi 1. odstavka 24. člena Zakona o Računskem sodišču (v nadaljevanju ZRacS) in 23. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju poslovnik)

izdajam naslednje

PREDHODNO POROČILO
o reviziji poslovanja za leti 1997 in 1998

**RS, Ministrstva za zunanje zadeve -
Urada Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu**

Številka: 1204-5/99-10

Ljubljana, 28. junij 1999

VSEBINA

I. UVOD	3
II. UGOTOVITVE	4
1. ZAPOSLENI	4
2. PORABA SREDSTEV URADA PO NAMENIH V LETIH 1997 IN 1998	5
2.1. SREDSTVA ZA PLAČE IN DRUGE OSEBNE PREJEMKE DELAVCEV	6
2.1.1. Sredstva za plače	6
2.1.1.1. Delovna uspešnost.....	7
2.1.2. Sredstva za osebne prejemke in povračila delavcev	8
2.1.2.1. Povračila stroškov za prevoz na delo in z dela.....	8
2.1.2.2. Regres za prehrano med delom	8
2.1.2.3. Regres za letni dopust	8
2.1.2.4. Jubilejne nagrade.....	9
2.1.3. Povračila stroškov v zvezi s službenimi potovanji v tujino	9
2.2. MATERIALNI STROŠKI	9
2.3. USTAVNE OBVEZNOSTI	10
III. MNENJE	15
IV. PRIPOROČILA	16
V. DODATEK	17

I. UVOD

Na RS, Ministrstvu za zunanje zadeve - Uradu Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Gregorčičeva 25, Ljubljana (v nadaljevanju urad) je bila opravljena revizija poslovanja za leti 1997 in 1998, na podlagi sklepa o izvedbi revizije št. 1204-5/99-1 z dne 20.01.1999. Revizija je obsegala preizkus zakonitosti poslovanja in namenske porabe proračunskih sredstev za leti 1997 in 1998.

Pregled so opravile revizorke Nevenka Šiško, Monika Rotdajč in Alja Miklič v času od 25.01. 1999 do 26.02.1999.

Pravna podlaga delovanja urada je določena v:

- Zakonu o organizaciji in delovnem področju ministrstev (v nadaljevanju ZODPM)
- Resoluciji o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in s tem povezanimi nalogami državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije (v nadaljevanju RePASM).

V skladu s 17. členom ZODPM je v okviru Ministrstva za zunanje zadeve ustanovljen urad, ki opravlja naloge, ki se nanašajo na slovensko manjšino v sosednjih državah ter na slovenske zdomce in izseljence po svetu; na njihovo kulturno, prosvetno in gospodarsko povezavo z matično državo Republiko Slovenijo; na informiranje, svetovanje in na pomoč na področju pravne zaščite; na spremljanje in koordiniranje dejavnosti pristojnosti ministrstev, na področju delovanja Slovencev izven Republike Slovenije.

Odgovorne osebe na uradu v letih 1997 in 1998 so bile:

- Peter Vencelj, državni sekretar, od 22.2.1993 do 9.3.1997
- Uroš Mahkovec, direktor urada, od 14.4.1997 do 14.6.1997
- Mihaela Logar, državna sekretarka, od 15.6.1997 dalje.

II. UGOTOVITVE

1. ZAPOSLENI

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in delu ter o sistemizaciji delovnih mest v Ministrstvu za zunanje zadeve in v predstavništvih Republike Slovenije v tujini, števil. 103/96-1 z dne 15.5.1996 ureja tudi organizacijo in delo ministrstva ter organov v njegovi sestavi.

V tabeli 1 so prikazani podatki o številu sistemiziranih in zasedenih delovnih mestih na uradu za leti 1997 in 1998.

TABELA 1: Pregled sistemiziranih in dejansko zasedenih delovnih mest na dan 31.12.1997 in 31.12.1998

Delovno mesto	Sistemizirana delovna mesta	Zasedena delovna mesta	
		31.12.1997	31.12.1998
1	2	3	4
1. državni sekretar*	1	1	1
2. državni podsekretar	1	-	-
3. svetovalka direktorja	-	-	-
4. svetovalec vlade RS	4	1	2
5. višji svetovalec	3	1	1
6. višji sodelavec	1	1	1
7. strokovni sodelavec I	1	-	-
8. strokovni sodelavec II-tajnica direktorja oziroma državnega sekretarja	1	1	1
9. pisarniški referent-administrativno-tehnični sodelavec	1	-	-
10. pripravnica*	- (1)	1	1
SKUPAJ	12	6	7

*Op.: Državni sekretar in pripravnica sta izven sistemizacije.

V letih 1997 in 1998 je bilo sistemiziranih 12 delovnih mest. Na dan 31.12.1997 je bilo zasedenih 6 delovnih mest oziroma 50,0 % , na dan 31.12.1998 je bilo zasedenih 7 delovnih mest oziroma 58,3 %.

V obeh letih je bila na uradu velika fluktuacija. Na dan 1.1.1997 je bilo na uradu 7 zaposlenih, med letom je štirim zaposlenim prenehalo delovno razmerje, na novo so se zaposlili trije, tako da je bilo na dan 31.12.1997 na uradu 6 zaposlenih. Na dan 1.1.1998 je bilo 6 zaposlenih, med letom je dvema prenehalo delovno razmerje, na novo so se zaposlili trije, tako da je bilo na dan 31.12.1998 na uradu 7 zaposlenih. Eden izmed vzrokov velikega odstopanja med sistemiziranimi in zasedenimi delovnimi mesti je velika fluktuacija.

2. PORABA SREDSTEV URADA PO NAMENIH V LETIH 1997 IN 1998

Iz pregleda realizacije Ministrstva za finance za leti 1997 in 1998, po postavkah so razvidna sredstva, določena v proračunu, veljavni proračun (po prerazporeditvah) in realizacija sredstev urada za obe leti.

TABELA 2: Sredstva, določena v proračunu, veljavnem proračunu (po prerazporeditvah) in realizacija sredstev urada za leto 1997:

v SIT

Postavka	Sprejet proračun	Veljavni proračun (po prerazporeditvah)	Realizacija
Plače, prispevki delodajalca in drugi prejemki	27.040.000,00	29.199.125,00	28.701.675,00
Materialni in drugi stroški	6.000.000,00	6.000.000,00	5.787.250,96
4750 Svetovni slovenski kongres	9.000.000,00	9.000.000,00	9.000.000,00
4975 Slovenska izseljenska matica	54.000.000,00	54.000.000,00	54.000.000,00
5234 Ustavne obveznosti-podpora slovenski narodni skupnosti	1.116.000.000,00	1.240.390.000,00	1.235.551.703,47
6212 Ustavne obveznosti-podpora Slovincem po svetu	52.000.000,00	77.910.000,00	77.902.124,66
7275 Sofinanciranje radijskih in TV programov za Slovence po svetu	5.000.000,00	5.000.000,00	0,00
Drugi odhodki skupaj	1.236.000.000,00	1.386.300.000,00	1.376.453.828,13
SKUPAJ	1.269.040.000,00	1.421.499.125,00	1.410.942.754,09

TABELA 3: Sredstva, določena v proračunu, veljavnem proračunu (po prerazporeditvah) in realizacija sredstev urada za leto 1998:

Postavka	Sprejet proračun	v SIT	
		Veljavni proračun (po prerazporeditvah)	Realizacija
Plače	22.002.000,00	22.432.000,00	21.801.705,00
Materialni stroški	10.000.000,00	10.000.000,00	8.651.015,71
Drugi osebni odhodki (prejemki)	2.195.000,00	1.604.000,00	1.475.243,00
Prispevki in davki delodajalca	4.546.000,00	4.707.000,00	4.598.147,00
4398 Izselsko društvo Slovenija v svetu	6.400.000,00	6.400.000,00	6.376.000,00
4750 Svetovni slovenski kongres	8.000.000,00	8.000.000,00	7.981.250,00
4975 Slovenska izseljenska matica	45.800.000,00	45.800.000,00	45.680.857,00
5234 Ustavne obveznosti- podpora slovenski narodni skupnosti	1.300.000.000,00	1.294.000.000,00	1.277.462.952,87
6212 Ustavne obveznosti- podpora Slovincem po svetu	114.800.000,00	109.800.000,00	100.628.060,33
SKUPAJ	1.513.743.000,00	1.502.743.000,00	1.474.655.230,91

Poraba sredstev po posameznih postavkah je razvidna iz nadaljevanja poročila.

2.1. SREDSTVA ZA PLAČE IN DRUGE OSEBNE PREJEMKE DELAVCEV

2.1.1. Sredstva za plače

Zaposlenim so bile plače izplačane v skladu z Zakonom o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju ZRPJZ), Uredbo o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenim v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih (v nadaljevanju uredba), Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti (v nadaljevanju KPND) in Pravilnikom o napredovanju zaposlenih v državni upravi. Za vse zaposlene na uradu je z naštetimi predpisi določen količnik, s katerim se pomnoži veljavna izhodiščna plača za prvi tarifni razred po kolektivni pogodbi za negospodarstvo in tako ugotovi osnovna plača delavca, dodatek za delovno dobo in drugi morebitni dodatki ter del plače za delovno uspešnost.

Iz računovodske evidence je razvidno da je urad za izplačilo plač v letu 1997 porabil 22.182.783,00 SIT, v letu 1998 pa 19.306.553,00 SIT.

Preverili smo plače za mesece junij in december 1997 ter januar in december 1998. Za junij 1997 je urad za izplačilo plač porabil 2.131.579,00 SIT, v tem znesku je zajet tudi poračun za delavko, ki je maja napredovala po 31.a členu Pravilnika o napredovanju zaposlenih v državni upravi (razporeditev na drugo delovno mesto) v znesku 74.404,00 SIT. Za december 1997 je urad za izplačilo plač porabil 2.644.831,00 SIT, za januar 1998 je porabil 2.328.131,00 SIT, za december 1998 pa 785.004,00 SIT (plača državne sekretarke je bila za meseca junij in december 1998 obračunana in izplačana iz sredstev ministrstva).

Državna sekretarka je januarja leta 1998 prejela dodatek za mentorstvo v znesku 18.756,00 SIT (30 ur) v skladu s 17. členom uredbe.

Višjim upravnim delavcem so bili izplačani dodatki za nezdružljivost (15 %) v skladu z 8. členom že omenjene uredbe, upravni delavci pa so prejeli dodatek v skladu s 14. in 21. členom uredbe. Vsi zaposleni so prejeli dodatek za delovno dobo na podlagi 19. člena ZRPJZ. Na podlagi 66. člena ZDDO je bil v letu 1997 za mesec junij dvema zaposlenima izplačan dodatek za posebne pogoje dela v skupnem znesku 26.737,00 SIT, za mesec december pa dvema zaposlenima v skupnem znesku 19.068,00 SIT. V letu 1998 pa je bil izplačan omenjeni dodatek za mesec januar dvema zaposlenima v skupnem znesku 24.814,00 SIT, za december pa enemu zaposlenemu v znesku 4.078,00 SIT. Višina teh dodatkov je bila obračunana v skladu s Sklepom Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije. Dodatek za ločeno življenje je bil na podlagi 71. člena ZDDO decembra 1997 in januarja 1998 izplačan enemu zaposlenemu v znesku 51.098,00 SIT, medtem ko v ostalih preverjenih mesecih ta dodatek ni bil izplačan. Nepravilnosti nismo ugotovili.

2.1.1.1. Delovna uspešnost

Preverili smo obračun in izplačilo delovne uspešnosti za meseca junij in december 1997 ter januar in december 1998. Ugotovljeno je bilo, da je skupen obseg sredstev za delovno uspešnost za zaposlene za mesec junij 1997 znašal 35.000,00 SIT oziroma 1,7% skupnega obsega sredstev za plače, za mesec december 1997 je znašal 51.283,00 SIT oziroma 2,3 %, za mesec januar 1998 je znašal 10.050,00 SIT oziroma 0,5 %, za mesec december 1998 pa 10.000,00 SIT oziroma 1,3 % skupnega obsega sredstev za plače.

Sredstva za delovno uspešnost zaposlenih niso v nobenem od pregledanih mesecev presegala dovoljene meje 3 % oziroma 2 % od skupnega obsega sredstev za plače po ZRPJZ, od februarja 1998 naprej pa po Sklepu Vlade Republike Slovenije z dne 12.3.1998. Pri posameznem delavcu obračunana delovna uspešnost ni presegala 20 % osnovne plače delavca.

Preverili smo tudi obračuna in izplačili dela plače za delovno uspešnost državne sekretarke za december 1997 in januar 1998. Višino tega dela plače po 17. členu ZRPJZ določi za imenovanje pristojni organ na podlagi meril pristojnega ministra. Kadrovska služba Vlade Republike Slovenije je mesečno obveščala ministrstvo o znesku sredstev, ki jih je Komisija Vlade Republike Slovenije za kadrovske in administrativne zadeve predvidela za delovno uspešnost državnih sekretarjev, predstojnikov in namestnikov predstojnikov organov v sestavi ministrstva. V točki III. Sklepa Komisije Vlade Republike Slovenije za kadrovske in administrativne zadeve št.

108-04/94 z dne 6.5.1994 je določeno, da državnim sekretarjem in predstojnikom organov v sestavi ministrstva in vladnih služb pripada koeficient za izračun delovne uspešnosti v razponu od 1,0 do 2,5. Ker znaša njihov koeficient za obračun osnovne plače 9,0, bi po tem sklepu del plače za delovno uspešnost lahko znašal največ 28 % osnovne plače. Komisija Vlade RS za kadrovske in administrativne zadeve pa je odobravalna sredstva, pa so omogočala ministrstvu izplačevati precej večji odstotek osnovne plače za delovno uspešnost. Tako je bila za mesec december 1997 državni sekretarki izplačana delovna uspešnost v višini 240.000,00 SIT oziroma 60,0 %, za januar 1998 pa 250.000,00 SIT oziroma 62,1 % njene osnovne plače.

Čeprav 17. člen ZPRJZ ne omejuje tega dela plače funkcionarjev z določenim odstotkom, mora ministrstvo izplačevanje delovne uspešnosti funkcionarjev uskladiti z omenjenim sklepom.

2.1.2. Sredstva za osebne prejemke in povračila delavcev

Za zaposlene je pravna podlaga za nadomestila in povračila stroškov 71. člen ZDDO, 42. člen KPND. Višina teh izplačil je določena v Sklepu Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije in Zakonu o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov.

2.1.2.1. Povračila stroškov za prevoz na delo in z dela

V letu 1997 je urad izplačal za prevoz na delo in z dela 278.226,00 SIT, v letu 1998 pa 400.748,00 SIT. Preverili smo obračune za junij 1997 v znesku 25.140,00 SIT in december 1997 v znesku 40.296,00 SIT ter januar 1998 v znesku 37.146,00 SIT in december 1998 v znesku 31.280,00 SIT.

Ugotovili smo, da je bila pri izplačilih upoštevana dejanska prisotnost delavcev na delu.

2.1.2.2. Regres za prehrano med delom

Preverili smo obračune za junij 1997 v znesku 37.686,00 SIT in december 1997 v znesku 37.686,00 SIT ter januar 1998 v znesku 24.184,00 SIT in december 1998 v znesku 10.412,00 SIT.

Ugotovili smo, da je bila pri izplačilih upoštevana dejanska prisotnost delavcev na delu.

2.1.2.3. Regres za letni dopust

Regres za letni dopust za leti 1997 in 1998 je bil izplačan v skladu z Aneksom h kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti.

Regres za leto 1997 je bil izplačan v dveh delih v bruto znesku 492.540,00 SIT, in sicer:

- 1. del v višini 385.000,00 SIT, dne 5.7.1997 (za 7 zaposlenih po 55.000,00 SIT) in

– 2. del v višini 107.540,00 SIT, dne 3.10.1997 (za 5 zaposlenih po 21.508,00 SIT).

Regres za leto 1998 je bil izplačan v bruto znesku 441.200,00 SIT, dne 3.7.1998, in sicer 4 zaposleni so dobili po 84.800,00 SIT in ena zaposlena 102.000,00 SIT.

Vsi zaposleni so bili upravičenih do izplačila regresa za letni dopust za leti 1997 in 1998.

2.1.2.4. Jubilejne nagrade

V letu 1997 sta bili izplačani dve jubilejni nagradi za 30 let delovne dobe v višini 81.573,00 SIT, skupaj v znesku 163.146,00 SIT, dne 5.1.1998, v skladu s 40. členom že omenjene KPND.

V letu 1998 ni bila izplačana nobena jubilejna nagrada.

2.1.3. Povračila stroškov v zvezi s službenimi potovanji v tujino

Preverili smo potne naloge za službena potovanja v tujino (predvsem v sosednje države na posvete, sprejeme, srečanja zamejskih Slovencev, zaključne prireditve, sestanke z bančnimi predstavniki in seminar Slovenci doma in po svetu) za mesece junij in december 1997 ter januar in december 1998. Vseh 19 preverjenih potnih nalogov je bilo knjiženih v glavno knjigo. Pri obračunu dnevnic in kilometrin so uporabili pravilne zneske. Povračila stroškov so bila ustrezno razdeljena in obračunana na devizni in tolarski del.

Povračila stroškov (dnevnice, prenočišča, prevozi in drugo) v zvezi s službenimi potovanji so bila izplačana v skladu z Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino.

Vse potne naloge je odobril odredbodajalec.

2.2. MATERIALNI STROŠKI

V zvezi s preverjanjem materialnih stroškov smo se seznanili s potekom plačevanja računov urada. Račune vsak dan prinese kurir iz glavne pisarne v finančno-računovodsko službo. Glavna pisarna na prejeti račun odtisne žig z datumom prejema računa ter evidenčno številko dokumenta vpiše v knjigo prejete pošte. Finančno-računovodska služba k vsakemu računu priloži pripadajoče dokumente kot so: naročilnica, ki jo je predhodno izdala finančno-računovodska služba, dobavnico dobavitelja, delovne naloge, servisne liste ipd. Ko ima račun vse priloge, ga fotokopirajo. Fotokopijo računa posredujejo v parafiranje naročniku blaga ali storitev oziroma uradu, originalen račun pa se ta čas hrani v finančno-računovodski službi. S parafom sektor potrdi, da je bilo blago prevzeto oziroma, da je bila storitev opravljena. Parafirano fakture priložijo k originalni fakturi. Tako opremljen račun je pripravljen za vnos v računalnik. Podatki, ki jih vnesejo v računalnik, so naslednji: številka računa, datum računa, izstavitelj računa (ter njegovi osnovni podatki: naslov, telefon, davčna in

matična številka), znesek za plačilo, žiro račun partnerja, valuta, datum valute, datum izplačila in postavka ter konto, ki ju račun bremeni. Na podlagi teh podatkov se izpiše odredba za izplačilo - nakazilo. Odredbo priložijo tako k originalnemu računu kot h kopiji računa. Odredbo z računom posredujejo v podpis predlagatelju odredbe za izplačilo (vodja finančno-računovodske službe) in odredbodajalcu (generalni sekretar Ministrstva za zunanje zadeve). Predlagatelj in odredbodajalec podpišeta kopijo in originalen račun, s podpisom pa odobrita plačilo računa. Potem račun skupaj z odredbo in priloženim seznamom knjigovodskih listin pošljejo v izplačilo Sektorju za javno računovodstvo na Ministrstvo za finance. Kopijo računa z odredbo hranijo v finančno-računovodski službi.

Pregledali smo 27 naključno izbranih računov, ki so se nanašali na leto 1998. Skupni znesek teh računov je znašal 4,274.492,50 SIT. Računi so se nanašali na plačila letalskih vozovnic, transportnih storitev, pisarniškega materiala in drugo.

Vsi računi so bili podpisani tako od predlagatelja kot od odredbodajalca in so vsebovali vse že prej omenjene podatke.

2.3. USTAVNE OBVEZNOSTI

Urad porablja za te namene sredstva iz naslednjih proračunskih postavk:

- 1) 4750 - Svetovni slovenski kongres
- 2) 4975 - Slovenska izseljenska matica
- 3) 4398 - Izseljensko društvo Slovenija v svetu
- 4) 5234 - Ustavne obveznosti; podpora slovenski narodni skupnosti
- 5) 6212 - Ustavne obveznosti; podpora Slovencem po svetu

V začetku proračunskega leta pripravi urad načrt porabe sredstev iz vsake postavke posebej. Ko ima izdelan okvirni načrt (običajno letni znesek razdeli na dvanajst delov, tako da so mesečna sredstva vsakokrat enako visoka; seveda pa tudi upošteva ali je v nekem obdobju predvidena višja poraba sredstev in kdaj v mesecu želi prenakazilo sredstev) izpolni FOP obrazec, ki ga nato finančno-računovodska služba ministrstva pošlje naprej Ministrstvu za finance. Le-ta mora najprej načrt odobriti, šele nato lahko urad vloži zahtevek za prvo nakazilo. V kolikor urad predvidi, da bo šlo za nakazilo na osnovi pogodbe, mora izpolniti obrazec FEP, ki pa zahteva natančnost pri predvidevanju o višini zneska in je kot tak zelo neugoden (v naprej se namreč ne da predvideti točnega tečaja - v kolikor gre za pogodbo z zneskom v tuji valuti). Po dosednji praksi se je dalo tekom leta načrt tudi spreminjati, kajti popolnoma nemogoče je natanko predvideti potrebe za celo leto (možnosti izvedbe nekaterih projektov se pokažejo šele tekom leta).

Po odobrenem načrtu s strani Ministrstva za finance lahko urad vloži zahtevek. Praviloma vlaga zahtevek enkrat mesečno, običajno v začetku meseca.

Črpanje sredstev iz postavk 4750, 4975 in 4398 se izvede na osnovi pogodbe med uradom in organizacijami, ki so navedene v postavkah (Svetovni slovenski kongres, Slovenska izseljenska matica, Izseljensko društvo Slovenija v svetu). V pogodbi se predvidi količinsko in časovno črpanje sredstev. V kolikor urad ugotovi, da gre za

kršenje pogodbe, lahko črpanje sredstev zaustavi s tem, da ne izda zahtevka - kajti za delo teh organizacij zakonsko odgovarja.

Zahtevka s postavke 5234 in 6212 sta sestavljena iz deviznega in tolarskega dela. Devizni del predstavlja sredstva, ki so namenjena delovanju slovenskih društev v tujini, medtem ko so v tolarski del vključene naročene ekspertize, domača podjetja, ki opravijo storitev za potrebe Slovencev, ki živijo v tujini.

Po sestavljenem zahtevku državna sekretarka podpiše dva izvoda zahtevka, račune ter prošnje, kjer je natančno zapisan znesek, ki je odobren. En izvod ter kopije zadržijo za lastno evidenco, ostalo pa predajo v finančno-računovodsko službo ministrstva, ki preda papirje naprej na Ministrstvo za finance, ki sredstva nakaže glede na zahtevek.

Ministrstvo za finance kasneje pošlje pregled stanja (koliko sredstev je še ostalo na postavkah).

1) Postavka 4750 - Svetovni slovenski kongres

V letu 1997 je bilo iz omenjene postavke porabljenih 9,500.000,00 SIT, v letu 1998 pa 7,981.250,00 SIT.

Za obe leti smo preverili nakazila teh sredstev, ki so bila nakazana v skladu s pogodbo in aneksi.

Predloženo je bilo finančno poročilo za leto 1998 (bilanca uspeha za obdobje od 1.1.1998 do 31.12.1998) in finančni načrt za leto 1999 ter pregled prihodkov in odhodkov za leto 1997.

2) Postavka 4975 - Slovenska izseljenska matica

V letu 1997 je bilo iz omenjene postavke porabljenih 54,000.000,00 SIT, v letu 1998 pa 45,800.000,00 SIT.

Za obe leti smo preverili nakazila teh sredstev, ki so bila nakazana v skladu s pogodbo. Predložen je bil pregled prihodkov in odhodkov strokovne službe v letu 1998 (razvidno tudi leto 1997), poročilo o delu Slovenske izseljenske matice v letu 1998 in priprava pogodbe o financiranju za leto 1999.

3) Postavka 4398 - Izseljensko društvo Slovenija v svetu

V letu 1998 je bilo iz omenjene postavke porabljenih 6,376.000,00 SIT.

Za omenjeno leto smo preverili nakazila teh sredstev, ki so bila nakazana v skladu s pogodbo.

Predloženo je bilo finančno poročilo za leto 1998, seznam zaposlenih, predvideni personalni in materialni stroški za leto 1999.

Pri vseh zgoraj naštetih postavkah smo ugotovili, da organizacije niso predlagale poročil do 10. dne v tekočem mesecu, kot to določajo pogodbe. Urad bi bil dolžan sproti preverjati porabo sredstev, katerih poraba bi izhajala iz teh poročil.

4) Postavka 5234 - Ustavne obveznosti; podpora slovenski narodni skupnosti

Postavka 5234 je namenjena izpolnjevanju ustavnih obveznosti do slovenskih narodnih skupnosti v Italiji, na Madžarskem, v Avstriji in na Hrvaškem (zamejcev). Podlaga za izplačila je 5. člen Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju URS) in usklajeni predlogi osrednjih organizacij Slovencev v posamezni državi. Ker so se v preteklih letih pokazale težave z uskladitvijo predlogov se urad poslužuje pravila, da pozove organizacije, da se uskladijo v vrednosti 80 odstotkov celotnega proračuna, 20 odstotkov pa zadrži za razporeditev po potrebi. Pri tem upošteva:

- vlogo in pomen znotraj narodne skupnosti
- obseg in kakovost delovanja
- velikost in razvejanost strukture
- načrt in plan delovanja
- dejanske stroške in potrebe
- nujnost zadeve.

Števila prejemnikov se v naprej ne da točno predvideti.

Finančni poročili urada za leti 1997 in 1998 zajemata podatke po državah (vse do leta 1991) in po posameznih organizacijah v določenih državah.

TABELA 4: Nakazana finančna sredstva s postavke 5234 po državah za leti 1997 in 1998

Država	Leto 1997		Leto 1998	
	vrednost v SIT	v %	vrednost v SIT	v %
Italija	656.979.000,13	53,2	704.278.995,00	54,56
Avstrija	477.692.022,26	38,7	472.064.240,30	36,57
Madžarska	48.760.857,84	3,9	67.290.143,20	5,21
Hrvaška	12.393.404,64	1,0	12.785.127,21	0,99
Slovenija	39.726.418,40	3,2	33.958.322,00	2,63
Švica*	-	-	416.626,92	0,03
SKUPAJ	1,235.551.703,27	100,0	1,290.793.454,63	100,0

*Op.: Gostovanje beneških pevcev in rezijanskih godcev v Švici.

Pregledali smo vso dokumentacijo, ki nam je bila predložena za neslednje naključno izbrane zahtevke za finančna nakazila s proračunske postavke 5234:

- št. 310/UO 1997/FZ 9 z dne 23.7.1997
- št. 310/UO 1997/FZ 13 z dne 12.12.1997
- št. 310/UO 1998/FZ 3 z dne 24.6.1998
- št. 310/UO 1998/FZ 9 z dne 3.12.1998.

Za devizni del zahtevka smo lahko preverili le nakazila sredstev posameznim organizacijam, preračune deviznih zneskov v tolarске protivrednosti, evidentiranje teh

zneskov v glavno knjigo in odobritve odgovornih oseb, za tolarski del pa so nam bile posredovane tudi ustrezne pogodbe in fakture. V letu 1997 je bil večji del preverjenih sredstev, ki se nanašajo na tolarski del zahtevka, namenjen za financiranje radijskih programov za Slovence v zamejstvu (Koroški radio za Koroške Slovence, radio Murski val za porabske Slovence). Iz te postavke so bile sofinancirane tudi publikacije (izdaja distribucije Naša Slovenija in monografija Beneška Slovenija), manjši del sredstev pa je bil namenjen tudi financiranju srečanja zamejskih učiteljev (tako za prevoz kot tudi avtorske honorarje).

V letu 1998 se je pogodbeno financiranje navedenih radijskih programov nadaljevalo, le da se je temu pridružilo tudi financiranje obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe med RTV Slovenije, uradom in Uradom za informiranje. Ostala sredstva so bila namenjena financiranju za srečanja slovenskih športnikov iz obmejnih dežel, financiranju seminarjev in srečanj ter strokovnih izobraževanj zamejskih učiteljev in sofinanciranju priprave leksikona slovenskega zamejstva.

Devizni zneski se nakazujejo zamejskim organizacijam direktno ali preko skladov (Italija) predvsem na podlagi izkušenj iz preteklih let. Upoštevajo tudi predloge osrednjih organizacij Slovencev v posamezni državi. Prosilci finančne podpore bi morali za posamezno proračunsko leto predložiti pisno prošnjo in pregleden načrt uporabe sredstev, za preteklo leto pa predložiti poročilo o gospodarjenju oziroma porabi iz Republike Slovenije nakazanih sredstev. Takšen način financiranja je predviden v predlogu Zakona o finančni podpori slovenski narodni skupnosti v zamejstvu, ki pa še ni sprejet. V II. točki 2. poglavja RePASM določa, da način in obseg finančne podpore Republike Slovenije manjšinjskim organizacijam opredeljuje zakon in drugi pravni akti.

Ne glede na to, ker niso sprejeti omenjeni akti, je urad dolžan zagotoviti ustrezno kontrolo nad porabo teh sredstev, pri čemer lahko upošteva zgoraj našete kriterije ali izdela nove. V praksi sedaj nekatere organizacije pošiljajo poročila o porabi sredstev, nekatere pa ne. Nekatera poročila so pregledna, priložene so tudi fotokopije faktur in drugih dokumentov, nekatera pa so zelo nepregledna. Priporočamo, da se določi enotna vsebina in oblika poročil, ki jih morajo pošiljati organizacije pa tudi druge podatke (o organiziranosti, številu zaposlenih, ustanovitvi posameznih organizacij, dejavnosti...). To je primerno zaradi primerjave obračunov in računovodske dokumentacije obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev.

Na prošnjo urada nam je bila posredovana računovodska dokumentacija za leto 1998 za **Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem** (v nadaljevanju ZSO) in **Narodni svet koroških Slovencev** (v nadaljevanju NSKS). Obe organizaciji sta krovni (osrednji) organizaciji koroških Slovencev, in predstavljata slovensko narodno skupnost na zunaj.

ZSO, ki združuje in koordinira delo petih svojih formalnih članic s skupnim sedežem v Celovcu, je predložila obračun porabe sredstev Republike Slovenije v letu 1998 zase in za svoje glasilo **Slovenski vestnik**. ZSO plačuje skupne stroške (telefon, faks, kopirni stroj, papir, pošto, kurilno olje, delno znamke) za vse svoje organizacije, ker je delo teh organizacij prostovoljno. Personalne stroške obračuna iz avstrijskih sredstev.

Narodni svet in Naš tednik sta za leto 1998 predložila obračuna za vsa sredstva, ki sta jih prejela oziroma ustvarila v tem letu, ne le za podporo Republike Slovenije. Narodni svet je narodno-politična organizacija, znotraj katere delujejo strokovni odbori (nadzorni odbor, predsedstvo in finančni odbor). Pri Narodnem svetu sta redno

zaposlena glavni tajnik in tajnica. Narodni svet je lastnik časopisa Naš tednik, kjer so redno zaposleni 3 uredniki in fotograf. Knjigovodsko pa se vodijo ločeni obračuni. Obe organizaciji imata sedež znotraj Mohorjeve hiše v Celovcu, s katero imajo sklenjeno najemno pogodbo. Tiskarna Mohorjeve družbe je pogodbeni partner za tiskanje tednika.

Poleg nenehnega zmanjševanja podpore s slovenske strani v zadnjih letih so predstavniki obeh krovnih organizacij opozorili tudi na problem dokončne podporne vsote za leto 1998, ki je skoraj do konca leta ostala odprto vprašanje. Za leto 1998 tudi ni bilo usklajenega predloga znotraj narodne skupnosti o tem, kako se bo denar delil. Pri obeh organizacijah smo preverili naključno izbrane zneske po posameznih vrstah stroškov in njihova izplačila. Preverjeni stroški so bili dokumentirani in izkazani v pravilni višini. Le zneske, ki se nanašajo na doklade in honorarje za nadure, honorarje prostim in počitniškim sodelavcem tako pri Narodnem svetu kot pri Našem tedniku (po izjavi predstavnikov organizacije te dokumentacije zaradi tajnosti podatkov niso prenašali čez mejo) naj zato preveri urad na sedežu te organizacije.

Na podlagi obračunov obeh osrednjih organizacij in računovodske dokumentacije je razvidno, da je način poročanja o porabi sredstev iz Republike Slovenije različen, prav tako tudi stroški, ki se krijejo iz teh sredstev.

Zato smo priporočili, da se za vse organizacije poleg enotnih poročil določi tudi namene, za katere se lahko porabljajo ta sredstva. Medsebojna razmerja s posamezno organizacijo pa mora urad pogodbeno urediti tako, da bi bila vidna namenska poraba sredstev.

5) Postavka 6212 - Ustavne obveznosti; podpora Slovincem po svetu

Postavka 6212 je namenjena izpolnjevanju ustavnih obveznosti do Slovencev v svetu in v državah, nastalih iz republik nekdanje skupne države Jugoslavije. Tudi tu je pravna podlaga 5. člen URS, sredstva pa se izplačujejo na podlagi prošenj in predloženih računov. Prejemniki so organizacije Slovencev na območju bivše Jugoslavije, društva ter posamezniki v Sloveniji in po svetu, ki so izvajalci sodelovanja med matično domovino in izseljenci oziroma zdomci, zlasti na področju šolstva in kulture.

Pri odločanju za podporo urad koordinira delovanje različnih ministrstev, kar pomeni, da običajno nek projekt financira več ministrstev hkrati, ki pa so med seboj obveščena in se financiranje ne podvaja, temveč dopolnjuje.

Iz finančnih poročil urada je razvidno, da je bila v letu 1997 višina te postavke 77.902.124,66 SIT, porabljeno je bilo 76.702.124,66 SIT, v letu 1998 je bila višina postavke 114.800,00 SIT, porabljeno je bilo 100.432.913,00 SIT. Preverili smo prošnje za dodelitev sredstev in eventuelne račune ter poročila, če so bila predložena za naslednje zahteve:

- št. 425/UO 1998/FZ 9 z dne 3.12.1998
- št. 425/UO 1998/FZ 4 z dne 16.7.1998
- št. 425/UO 1997/FZ 11 z dne 12.12.1997
- št. 425/UO 1997/FZ 8 z dne 16.9.1997

Za vse zneske, ki so bili zajeti v naštetih zahtevkih smo preverili nakazila, pri deviznih tudi preračune v tolarske protivrednosti, evidentiranje v glavni knjigi ter odobritev odgovornih oseb.

Odobreni zneski so se nanašali predvsem na plačila letalskih kart za učitelje, ki so se udeležili seminarja slovenskega jezika v Avstraliji in Argentini, sofinanciranje radijskih oddaj, mednarodnih prireditev slovenskih zdomcev, razstav, gostovanj, izdaje in tiskanja knjig, znanstvenih seminarjev, podpore za delovanje slovenskih društev...

Urad je dolžan financiranje posameznih aktivnosti urediti s pogodbami, kot to zahteva 17. člen Odredbe o načinu oddajanja subvencij, dotacij in drugih transferov iz sredstev proračuna Republike Slovenije. Prav tako bi bilo potrebno, da bi prejemniki sredstev poslali finančno ovrednotena poročila in predložili tudi ustrezno dokumentacijo (račune, potrdila...).

III. MNENJE

Na podlagi ugotovitev opravljene revizije poslovanja RS, Ministrstva za zunanje zadeve - Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, za leti 1997 in 1998 izrekam

MNENJE S PRIDRŽKOM.

Obrazložitev:

Urad je Svetovnemu slovenskemu kongresu, Slovenski izseljenski matici in Izseljenskemu društvu Slovenija v svetu dodeljeval sredstva v letih 1997 in 1998, ne da bi zahteval mesečna poročila o porabi sredstev, kot so ga zavezovale pogodbe, sklenjene z omenjenimi organizacijami.

Urad za porabo sredstev s postavke 5234 - Ustavne obveznosti, podpora slovenski narodni skupnosti in 6212 - Ustavne obveznosti, podpora Slovincem po svetu, ni imel sklenjenih pogodb o dodeljevanju sredstev kot to določa 17. člen Odredbe o načinu oddajanja subvencij, dotacij in drugih transferov iz sredstev proračuna Republike Slovenije; način in obseg financiranja iz teh postavk pa tudi ni bil določen z zakonom ali drugim aktom. Zato ni bil možen preizkus namembnosti porabe sredstev.

Izplačevanje delovne uspešnosti državni sekretarki ni usklajeno s Sklepom Komisije Vlade Republike Slovenije za kadrovske in administrativne zadeve, po katerem del plače za delovno uspešnost lahko predstavlja največ 28 % osnovne plače. V revidiranih mesecih ji je bilo izplačano bistveno več, in sicer 60,0 % (240.000 SIT) oziroma 62,1 % (250.000 SIT) njene osnovne plače.

IV. PRIPOROČILA

Uradu priporočamo, da:

- se s predstavniki manjšinskih organizacij dogovori o predložitvi usklajenih planov znotraj narodne skupnosti ter načinu in rokih poročanja o porabi sredstev iz Republike Slovenije;
- vzpostavi sistem interne kontrole nad zakonito, ki vključuje tudi namensko porabo dodeljenih sredstev in izdela akt (merila) za dodelitev sredstev posameznim organizacijam ter imenuje komisijo, pristojno za dodeljevanje sredstev in kontrolo njihove namenske porabe.

Pravni pouk: Zoper to predhodno poročilo so po 1. točki 24. člena ZRacS možne pripombe v roku 15 dni od dneva vročitve. Pripombe se pošljejo v 3 izvodih na Računsko sodišče Republike Slovenije, Prežihova ulica 4, Ljubljana.

Dr. Etelka Korpič Horvat,
namestnica predsednika Računskega sodišča

Vročiti:

1. RS, Ministrstvu za zunanje zadeve
Ljubljana, Gregorčičeva 25
2. RS, Ministrstvu za zunanje zadeve -
Urdu Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu,
Ljubljana, Gregorčičeva 25
3. Arhivu, tu

V. DODATEK

Uporabljeni so bili predvsem naslednji predpisi in drugi viri:

1. Ustava Republike Slovenije, URS, Uradni list RS/I, št. 33/91
2. Zakon o računskem sodišču, ZRacS, Uradni list RS, št. 48/94
3. Zakon o zunanjih zadevah, ZZZ, Uradni list RS, št. 1/91
4. Zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev, ZODPM, Uradni list RS, št. 71/94 in 47/97
5. Zakon o delavcih v državnih organih, ZDDO, Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 2/91, 22/91, 4/93, 18/94, 41/94, 70/97 in 87/97
6. Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti, ZRPJZ, Uradni list RS, št. 18/94 in 36/96
7. Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, Uradni list RS, št. 87/97 in 9/98
8. Uredba o skupnih temeljih za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v upravnih organih in upravnih enotah, Uradni list RS, št. 8/91, 82/94, 16/95, 19/95 in 23/95
9. Uredba o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenim v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih, Uradni list RS, št. 35/96 in 5/98
10. Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, Uradni list RS, št. 38/94, 63/94 in 24/96
11. Odredba o načinu oddajanja subvencij, dotacij in drugih transferov iz sredstev proračuna Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 5/98
12. Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji, KPND, Uradni list RS, št. 18/91, 53/92, 13/93, 34/93, 12/94, 27/94, 15/94, 59/94, 80/94, 39/95, 60/95, 64/95, 2/96, 20/96, 37/96, 56/96, 1/97 19/97 in 37/97)
13. Resolucija o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in s tem povezanimi nalogami državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije, RePASM, Uradni list RS, št. 35/96
14. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in delu ter o sistemizaciji delovnih mest v Ministrstvu za zunanje zadeve in v predstavništvih Republike Slovenije v tujini, št. 103/96-1 z dne 15.5.1996
15. Pravilnik o napredovanju zaposlenih v državni upravi, Uradni list RS, št. 41/94, 56/94, 33/95 in 23/97
16. Sklep Vlade Republike Slovenije, št. 113-01/98-6 z dne 12.3.1998
17. Sklep Komisije Vlade Republike Slovenije za kadrovske in administrativne zadeve št. 108-04/94 z dne 6.5.1994
18. Sklep Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 22/91-I